

Nr. 21.

A' FELS. R. TSÁSZÁRNAK ÉS A. KIRÁLYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

*Költ Bétsben Septembernek 11-dik napján 1795:
esztendőben.*

Hadi Történetek és Környülműsok.

Gr. Clerfayt fő vezérnek Schwetzingeni fő kvártélyából Aug. 30-dikán ide küldött tudósításból olvassuk, hogy a' Frantziáknak; *Urdingen* és *Neuwid* közt való által jöveleteknek meg akadályoztatására, egynéhány seregeket küldött a' *Risselsheimi* táborból; sőt önnön maga is a' Réhusnak alsó környékére ment, minden szükséges rendeléseket meg tett, és *Schwetzingenből* *Grösz-Gerauba* tette által a' maga fő kvártélyát.

Neuwidből Aug. 30-dikán: Tegnap reggeli 5 órától fogva szüntelen hánnyák a' Frantziák városunkba a' haubitzákat; mellyeknek tüze igen sok házat meg károsított. Az esméretes *Neuwidk*

újság írónak *Tundes* úrnak *Rénus* partyához közel épült háza, és *Rény* úrnak fabrikája tsaknem egészlen a' földig le égtek; a' lakosoknak nagy része honnyaikkól ki futott, 's a' mit magával el vihett szekerre rakván bátorságosabb helyre vitte. Hogyha még nyóltzad napig tart az ágyúzás, tsak a' pufzta helye és köve marad várasunknak. A' *Rénus* közepén lévő szigetet is elfoglalták már és hidat vetettek a' folyó viz jobb partya, és nevezett sziget közt való vizen. Mind a' jobb, mind a' bal partya a' *Rénusnak* sűrűen meg van ágyúkkal rakva.

A' *Rénusnak* alsó környékéről *Sept. első napján*. Aug. 28-dik napját követett éjjel elfoglalták a' *Frantziák* a' fejer toronnyal által ellenben fekvő szigetet, és keményen bé sántzolták ottan magokat. A' *Rénus* jobb partján is sok új battériák készitettek, és még most is harsognak az ágyúk. Tegnap előtt reggel 5 óra tájban erőssen ágyúztak az *Ehrenbreitsteini* várból az *Austriai* pattantyúsok a' *Móselből* a' *Rénusba* ment *Fr.* hajókra. A' töredék darabokról tévén ítéletet, sok károkat tettek azokba; a' *Mósellá* vizére épített 5 *Frantzia* hidakból tsak kettő mehetett *Weisenthurmig*, a' többi mind el süllyesztetett. Azonban a' *Cs.* Kir. seregeknek fő kórmányozója *Gr. Clerfayt* is olly rendeléseket tett, hogy nem könnyen jö által az ellenség; hadi seregei két folyó vizre támaszkodnak, úgymint a' jobb szárnya a' *Wied*, a' bal szárnya pedig a' *Sayn* vizekre, a' *Rénus* partya dugva van batteriákkal, a' gyalogság számára *Neuwid*től fogva *Engersig* egy bé fedett út készitve; a' tábornak homloka redutákkal van bé sedezve, hátúlsó része pedig számos kavalleriával, melly nagy mérszárlást tenne az által jövő ellenségben, az ott lévő sik mezőn. A' hadi mesteriségben jártas költés tiszték nagyon kételkednek, hogy ottan által jöhetnének, avagy által jönni szándékoznának a' *Frantziák*, és vagy azért tettetik által jöveleteket, hogy a' *Német Ország*

gal való békességet siettessék, vagy pedig, hogy a' Rénus felső környékéről alább húzhassák az oda ment hadi népet.

Manhejmből Aug. 31-dikén. Ma reggel 4 órakor ismét 4 Cs. Kir. batallionok indultak ki a' *Schwetzingeni* táborból *Moguntzia* felé. A' Palatinátusi contingentia is parantsolatot vett a' *Hohenheimi* tanyájának el hagyására, de hová küldik hová nem, bizonytalan. A' Saxóniai seregek még most is előbbi tanyáikban nyugofznak.

Kolóniából Aug. 28-dikén. A' múlt hétfőn 8000 font húst parantsoltak az itt lévő nemzeti biztosok a' Fr. ármádiának számára adadni. Minden itten és környékünkön fekütt granatéros batallionok a' Rénus alsó környékére indultak; éjjel nappal mennek az artilleriás lökérek; tsak az egek tudgyák leg jobban, mire szélozzanak ezek a' hadi készületek.

Meursból Aug. 25-ikén. Ezen környéknek nyomorúsága napról napra mind jobban öregbedik. A' miolta a' Fr. lovasság itten táborba szállott, minden nap 20 's 30 ember ki megy portára, és mindenét el szedik a' szegény falusi lakosoknak; el lopják tehenét, sertését, ludát 's egyéb apró marháját; de még ezzel sem elégefznek meg, hanem kemény fenyegetődzéseik által minden pénzetskéjét ki tsikarja kezéből, végtére minden nap munkára hajtván idejek sints földjök termésének bé takarítására.

Osnabrükből Aug. 26-dikén. Lassan lassan el hagyják a' Hollandiai truppok *Diepholtz* környékét, 's többnre a' *Monasteriomi* püspökségnek határaiták gyüllenek; a' lovasság *Kloppenburg* felé vette úttyát, a' gyalogság pedig *Twisteringen* felé; de hol fognak fegyvert venni, nem tudatik. A' *Brunsvigiai* seregek ide öt órányira szállottak táborba ennekelotte harmadnappal. A' *Hafzszu.* sok még most is előbbi kvártélyaikban maradnak.

Néhány napoktól fogva sok Hannoverai tilték jöttek vizsgálva a' Fr. fogságból, a' kik azt beszéllették, hogy már most meg lehetős tsendesség és bovség vagyon a' Frantzia tartományokban.

Batáviai Respublika.

Richard Fr. nemzeti képviselő az északi ármádiának vezérjéhez *Moreau* Generálishoz küldött levelében nagyon ótsárollyá azokat a' hadi embereket, a' kik rendeletlen magok viselete által sérelmekre vóltanak a' Belga lakosoknak, egyzersmind arra kéri ötet, hogy az illetén embereket érdemek szerezént büntesse meg. A' Frantziáknak, *úgymond Richard*, mint testvér attyokfiival úgy kell a' Hollandusokkal élni, és épen olly tisztelettel viseltetni a' Batáviai respublika tiztviselői, mint a' Fr. respublika szolgái eránt. — Minden státus és municipalitás tagjainak meg kell a' katona tiszteletet adni.

Pinsot Fr. ágens közlötöte a' *Hágai Köz Rendekkel* azon promemóriát, mellyet *Bielefeld* Prussiai követség titoknokja Aug. 17-dikén küldött néki a' király nevében, mellynek értelme abból áll, hogy a' Prussiai király nemtsak meg nem engedi a' Hollandus dezertoroknak az *Osnabrüchi* püspökségben való öfzve gyülléseket; söt kemény parantsolatot adott az ottan lévő seregek kommandánsainak, hogy mind onnan, mind a' *Hannoverai* Választó Fejedelemségből, a' mellyek a' Prussiai neutralitás avagy demárcationalis lineán belül feküsznek, legottan küldgyék ki, és ha parantsolattyoknak nem engedelmeskednek, fogatassák meg őket. *Witt János* a' Helvétziai kantonokhoz rendeltetett Hollandus követ Aug. 23-dikán tartatott gyűlésben bútsuzott el a' *Hágai Köz Rendek*től. Az *Osnabrüchi* püspökségbe ki költözött Hollandus katonák közül sokan vizsgálva mentek hazájokba. A' Köz Rendek egy bizonyos kommissiót rendeltek a' respublika határjainak

meg vizsgálására, és illendő védelmező állapotba való tételekre. Azzal biztattyák a' könnyen hívó *Belgákat* a' Frantziák, hogy rövid idő múlván a' Prussiai király is meg fogja a' Batáviai republikának mástól való nem függését, és mostani constitutióját esmérni. Aug. 21-dikén tartottak a' Hollandiai klubok egymás közt gyűlést, olly véggel, hogy a' nemzeti gyűlésnek ölzve hívásáról és alkotmányáról tanátskozzanak. *Wlissingában* nagy fegyveres tárat építenek a' Frantziák. A' nevezett napon kemény ágyú ropogás hallatott *Gröninga* felől, mellyből azt a' következtést húztak ki a' *Belgák*, hogy a' Hollandiai tengeri partokat is meg támadták az Anglus hadakozó hajók.

Hágában minden polgárnak a' háza meg vizsgálatik, és fel jegyeztetik azoknak a' nevek, a' kik *Osnabrückbe*, 's másuvá ki költöztenek. *Hágának* példáját más városok is fogják követni, hogy ekképen jó előre tudhassa a' kormányszék, mitsoda számmal legyenek a' ki költöztek; de más vég is vólt a' házak meg vizsgáltságában, hogy t. i. a' gyanús személyeket el lehessen fogni, a' minthogy sok is el el fogatott közülök. Egynéhány üres épületek requisitio alá vétetvén, Frantzia katonák küldettek azokba kvártélyra. A' Német Országi seregek, úgymint a' *Waldek*, *Saxen Gotha*, és *Meklenburg* nevet viselő regementek a' közönséges békességig a' Batáviai republika szolgálatyában fognak maradni.

A' Közjóra ügyelő Commissió egy promemoriát adott bé a' Hollandiai tartomány képviselőinek a' papoknak hivataljoktól való meg fosztásokról, és olly értelemben vagyon, hogy sem a' polgári előjáróknak, sem a' gyülekezeteknek nintsen jussok arra, hogy minden helyes ok nélkül, tsupán szabad tettzések szerént meg foszthassák a' prédikátorokat, és egyházi szolgákat hivatalyaiktól. A' *Scaldis* vizének fel szabadítása után mindgyárt három kereskedő hajók futottak bé az *Antverpiai*

kikötő helybe. Olly véggel ment ki a' Hollandiai flotta a' tengerre, hogy a' *l' Orienti* kikötő helyben Anglusok által zárva tartott Fr. flottát ki szabadíthassa, és mind avval, mind a' *Brestiai* flottának több részével magát öfzve kaptso!hassa.

Az *Amsterdami* tudósítások szerént két linea hajók, 3 fregatte, és egynéhány alsóbb rangú hajók mentek ki Aug. 26 dikán a' *Texelbül*, és szerentsésen öfzve tsatolták magokat a' *Zelandiai* kikötő helyből, és a' *Mósa* folyó vizéből ki repült, és öt linea hajóból, 8 fregattéból, és több apróbb hajókból álló flottával, a' melly mind öfzve 21 fegyveres hajóból állott. Hanem Aug. 18. dikát követett éjjel nagy tengeri szélvész támadván el választattak egymástól; a' következett reggel 5 hajókat vettek észre távolról, mellyek a' *Brave* nevű fregattát el akarták a' flottától szakasztani. Eleinte hadi rendbe állott 's meg akart ütközni a' Hollandiai escadre az ellenséggel, de észre vévén, hogy más hajók is mennyenek hajóik után, nem mert velek szembe szállani; hanem ismét visszsa ment a' *Texelbe*.

Az a' szomorú hir, hogy ismét 11 napkeleti *Indiából* visszsa tért, és sok gazdag portékákkal meg terhelt hajókat vettének légyen el a' Brittusok, nagy szeget ütött a' Hollandus kereskedőknek fejekbe.

Nagy Britannia.

A' *Londonban* eddig mulatott Török követ visszsa szándékozik *Konstánszinápolyba*. A' *Korsikába* küldetett Ingenieürök az egész szigetet meg fogják mérni, és minden természeti tulajdonságait szorossan meg vizsgálni. Az ott lévő erdőkben termett szép jegenye fáknak nagy hasznát fogja venni az Angliai tengeri készület. Még most is igen sok ember költözik ki N. Britanniából *Amérikába*, mellynek meg akadályoztatására egy passusnak, az az, bátorságos menetelre adatni szo-

köt levélnek az árra 40 guinére szaporítatott. A' ministeriumhoz tartozó személyek a' dolgoknak soksága miatt *London* körül múltattanak. Sokan úgy vélekednek, hogy új Parlamentális tagok fognak választatni, azért, hogy annál könnyebben békeségre lépjen Anglia a' Frantziákkal, vagy pedig, hogy annál nagyobb erővel folytattasson a' hadakozás? senki sem tudja. — A' nagy *Britannia*, és Orosz Birodalom közt való kereskedés-béli tracta rövid idő múltván tökéletességre fog menni.

A' Lord *Mojra* kormányára bízott seregekről ekként okoskodik egy *Londoni* levél: "Ugy gondolánk vala, hogy a' Lord *Mojra* vezérlete alatt *Southamptonban* öszve gyűlt, és Brittusokból 's Fr. emigránsokból álló seregek Amérikába fognak küldetni: azon közben úgy hallyúk hogy ismét újabb próbát fognak a' Frantziák ellentenni. Az avantgarde, az az, az előmenő sereg melly 4000 Brittusokból áll, *Doyle* Generális vezérlésére bízott, a' kit nyomba fog az Artésiai Gróf néhány Fr. nemesekkel követni. A' fő corpust Lord *Mojra* fogja vezérelni, melly az Angliában lévő emigránsokból, és néhány Britanniai regementekből vagyon öszve tsatoltatva. A' *Burboniai*, és *Angoulemi* hertzegek, a' Fr. stabális tisztek, *Gr. Serent*, *Mons. de la Chapelle*, *de la Rosiere* és többen az armádia után fognak menni. — Néhány nappal ennekelötte (ügymint Aug. 21-ike előtt) egy tsomó levelet küldött *XVIII Lajos* király a' mi kormány székünknek; ezek közt völt az *Artésiai* Grófnak küldetett levél is, a' ki mindigárt akkor *Harkourt* hertzeg látogatására ment. Nyóltzad naptól fogva egynéhány ezer sárga hajtókás veres uniformisok készitetnek a' Fr. emigránsoknak számokra, mellyeknek gombjain 3 liliom vagyon."

Quebekből igen sok élet varatik *Liverpoolba*, a' hová már 4000 mérő érkezett meg. Noha az egész Angliában nagy bövség völt, és má. ide

gen országokból is sok gabona és búza hordatott oda: még is mindazáltal *Londonban* olly drága az élet, hogyha a' tehetős emberek nem segítenék a' szegénységet, éhel halásra kellene jutni.

A' napkeleti, és napnyugoti *Indiákból* vízfzla tért, és szerentsésen *Londonba* jutott kereskedő hajók igen sok nádméz, gyapotot, kaffét, fűszertszamot, gyömbért, *Madéjrai* bort, rezet, elefánt tsontot, indigót, bőrt, *Machagoni* fát (mellyből a' leg tsinósabb alztalok, székek, ruha tartó ládák, almáriumok 's több eslélek készíttetnek) vittek oda.

A' királynak, és királyi familiának *Weymouthi* fürdőbe lett menetelekkor, mindenütt különös tiszteletet és hajlandóságot mutatott a' nép hozzájuk. Egy *Alpomené* nevű fregátte áll őrrön, addig is, míg *Sidney Smith* a' maga gesvaderjével oda érkezne. Ezt a' vigyázatot annyival szükségesebnek ítélte az Admirális, mivel könnyen oda lopódhatnának a' Frantzia káperek, és veszedelembe ejthetnék a' királyi familiát.

Frantzia Ország.

A' *Párisba* küldetett Belga deputátusokat, a' kik olly végből mentek oda, hogy hazájoknak a' Frantzia respublikával való szoros öfzve szerkeztetését sürgessek, a' köz Jóra ügyelő Commissióhoz utasította a' Convent. Egyszersmind azt is kívánnvák, hogy a' papságnak adatni szokott dézma ebben az esztendőben engedtesen el nekik. —

Delqunay arról tudósította a' Conventet, a' Közjóra-Bátorságra ügyelő, és törvényhozó Commissióknak képében, hogy igen sok emigránsok tértenek vízfzla honnyaikba, az alatt a' fzin alatt, hogy az emigránsoknak laistromából neveiket ki törültessék. *Legendre* a' kórmányszék lágyságának tulajdonította az emigránsoknak ezt a' mé-

refszégét; mellyre nézve azt végzette a' Convent, hogy a' kik az emigránsok lajstromából ki töröltetni kívánnyák neveiket, térjenek vissza azon közönségekbe, a' mellyekben vóltanak az emigránsok lajstromába lett bé iratások előtt, és ottan is a' törvényes előjáróknak gondviselések alatt maradjanak.

A' Konstantzinápolyba küldetendő ajándékok sokkal drágábbak és betsesebbek most, mint vóltak ennekelőtte. A' Török Császárnak küldetendő ajándékokon kívül, a' *Szultane-Validenek* (így neveztetnek a' Török Császároknak első feleségeik, a' kik t. i. több feleségeik között, legelső férfi gyermeket szülnek a' Császárnak) a' nagy Vezérnek, Kapután-Basának, Reis-Effendinek és Dragománnak is sok szép ajándékok rendeltettek. A' *Szultane-Validenek* egy gyémántal gazdagon fel ékesítettett öv, gyűrű, tükör 's a' t.; a' *Nagy Vezérnek* egy betses kard, hegyes tör, óra, pipa 's a' t. a' *Kapután Basának* egy igen szép flinta, tobák tartó, óra, a' *Reis-Effendének* egy gyémántal ki rakott író szerfzám, repetáló óra 's a' t.; a' *Dragománnak*, az az, a' Fényes Porta Talmátsának egy tobák tartó és sok gyémánt kövek. Mind ezeknek az árra egynéhány millióra betsültetik.

Egy *Párisi* közönséges újság levél ekként festi le a' Fr. republikának jelenvaló környülállásait: „Kiki jól tudja *Párisban*, és az egész republikában, minémű veszedelemben forogjanak a' patrióták és a' republika; minden zenebonászkodó rész öszve tsatolta magát, az emigránsok vissza térnek, a' Rojalisták és Chouánsok mutogatják magokat ebben a' gyülekezetben. Mindnyájoknak bizonyos fortélyok vagyon azon nyomorúságnak, mellyet régulta szenved a' Fr. nép a' szabadságért, előadására, mindenütt fel emelik az aristokraták fejeiket, és a' fegyveres batallionokba lehellik régi mérgeiket; egy szóval minden részek, mellyeknek a' revolutió kezdetétől fogva fejeik vóltanak, most munkasságban vagynak, a'

nemzeti rész pedig siket, és el nyomattatott: — Ide járúlnak az ártalmas készülétek jelenségei, a' törvényhozó corpusnak ezáltal engedtetett hatalom, és az a' kevély hang, mellyel a' tehetős társaságok beszéllenek 's a' t. Mind ezek 's több effélék bizonyos jelei annak, hogy a' Fr. republikának titkos ellenségei utólsó próbát akarnak tenni a' respublika alkotmányának le rontására, a' közjó és a' békességnek vizsgálta térése ellen. Nem szóllok külső ellenségeinkről, hanem inkább azokról, a' kik a' patriotismusnak színe alatt a' királyi trónt vizsgálta akarják hozni."

Tallien nagy dicséretével emlékezett az Aug. 21-dikén tartott gyűlésében a' Conventnek *Dávid* polgárról, a' ki t. i. a' *Quiberoni* történetben kalauza volt a' respublikánusi seregeknek. Ez a' polgár, *úgymond Tallien*, a' múlt 1794 dik esztendőben, Juniusnak első napján történt tengeri csatában, az Anglusoktól el fogatott, Angliába vitetvén tömlöztbe vettetett, és hogy az emigránsok között szolgálatot vegyen, igen roszszúl és keményen tartatott. Sokáig ellenkezett az Anglusokkal; végtére sok szenvedése után bé állott a' *Royal Louis* regementjébe, de olly fel tétellel, hogy az elsőbb kedvező alkalmatossággal használhasson hazájának, és ezen híres legiónak néhány fejeitől meg szabadítsa a' földet. Igyekezését néhány pajtásainak, a' kikhez tudillik leg több bizodaloma volt, ki jelentette, hanem világosságra jövén 500 vészsző tsapást kapott, és ismét a' tömlöztbe vettetett. Az emigránsoknak hajókra lett ülésekkor ki vétetvén a' tömlöztből, kéntelen volt ő is hajóra ülni; de *Quiberonba* lett ki szállásokkor mindgyárt el szökött, a' nemzeti képviselőkhöz ment, az ellenségnek fekvését és készülékeit kinyilatkoztatta, és azokat az eszközöket is megmutatta, a' mellyek alkalmatosak voltak meggyőzésekre; meg ígérte, hogyha őtet követni fogják, 24 óra alatt kezébe adgya a' *Penthièvrei* erősséget. *Dávid* volt tehát a' mi seregeinknek kalauza, ő

vezette őket a' nevezett erősséghez olly helyeken, a' mellyekben övedzésig való vízben kellett gázolni, és a' mit ígért végbe is vitte, kezünkbe adta az erősséget. A' millyen bátor, éppen olly nemes indulatú vitéz volt *Dávid* polgár. Az emigránsoknak azt a' tisztségét, a' ki 500 vefszöt adott nékie Angliában, elő találta, és noha mindgyárt meg ölhette volna, de nem mivelte, meg elégedett azzal, hogy ötet el fogta. Mindgyárt a' tsata piatzon meg jutalmaztatott hivsége, és tisztí rangra emeltetett a' 16 ik lovas vadász regementnél, mellyet a' Convent is jóvá hagyott. — Minekelötte a' regementhez menne, négy eztekdöktől fogva nem látott öreg attyát meg akarja látogatni, 5 testvérei is a' republikának szolgálnak. Nem akar *Párisban* mulatni, méltónak itélem ötet, hogy meg elégedesteknek jelét mutassátok eránta 's a' t. Ekkor meg ölelvén ötet az előülő meg tsókolta, és *Tallien* javaslására azt végzette a' Convent, hogy ezen vitéz patriotának két paripa 's egész tábori készület ajándékoztasson.

Arles környékén igen sok fegyeres Terroristák gyüllöttek öszve Jakobinusi tzimborás társaikkal tömlöztökből való ki szabadtításokra. A' várasnak komendánsa *Bergeron* Generális haszontalanná tette feltételeket, és egy ingoványos környékben lévő 's bé sántzolt táborjokat körül kerítette, néhány előjáróikat el is fogatta. *Toursban* négy ember fogatott el, a' kiknél sok hamis louisdorok vagy lajos aranyai, és assignáták találtattak. Kérdöre vonatván meg vallották, hogy *Párisban* voltak, és hogy 21 tzimborás társaikkal 25 millióra való hamis Lajos aranyait készítették. Azok az emigránsok, a' kik meg nem nyertették az emigránsok lajstromából való ki töröltetéseket, harmad nap alatt *Párisból* ki takarodni parantsoltattak. — — Fülébe menván a' Svéciai követnének Báró *Stahelnének*, hogy ötet *Legendre* Circevel hasonlította volna öszve, így szóllott: *El hiszem úgymond, mivel én ötet ökoré változtattam által.*

Az Apostoli kamara is érzi a' jelenvaló veszedelmes háborúnak terhét, ambár semmi részt nem vett légyen is abban. Kiváltképen a' papiros pénznek alább szállott credituma okozza ezen szükséget. Tudván a' klastromok ö Szentsége környülállásait, sokanközülök mind pénzel, mind a' templomokban lévő szükségtelen arany és ezüst edényekkel kívántak segítségére lenni. Ennekfelette egynéhány szép örökségeit is árrúba bótstotta az Apostoli kamara. *Albáno* várasáért, melly az Albáni hegynék tövénel fekszik, régiségeért igen emlékezetes, és fris levegő egeért tavaszfal és őzfzel sok Római lakosok mennek oda, 300 ezer scudit ígért *Pionbini* hertzeg.

Korsikában nagy zenebona ütött ki, rész szerént a' lakosokra vettetett adó, rész szerént *Paoli* Generális miatt, a' kinek nem inye szerént való a' mostani kormányozásnak módja. *Hotham* Anglus Admirális egész flottájával *Korsika* le tsendesítésére menni parantsoltatott.

Szavonából Aug. 23 dikán. Tegnap reggel jött ide *Devins* hadi Tármes erhez a' Genuában lévő Anglus minister *Drake* úr. Ide váratik *Hotham* Admirális is, kinek ide érkezésével conferentzia fog tartatni a' hadakozásnak további folytatásáról.

Tegnap (igy szöll továbbá a' *Szavónai levél*) idejött egy Genuai uniformisban lévő ifjú hadi tizt, és bé akart a' *Vádói* erősségbe menni, de bé nem bótsttatott az ott állott strázsák által. Tudakozván töle a' vigvázaton vólt Cs. Kir. tizt, ki légyen ő és mit akarion? azt felelte: hogy ő azon erősségnek komendánsa, 's kívánnya meg látni. Feleletére így szöllott a' Cs. K. tizt: „Én most *Devins* hadi Tármasteren kívül más Comendánst nem esmérek; de mihelyt értésemre esik, hogy az úr annak komendánsa, minden tzerémonia nélkül bé fogom abba bótsttani, most pedig tessék az úrnak

maga komendánsi helyének meg nézése nélkül vizsgálta menni, különben. — —

A' *Ventimigliai* levelek szerént a' *Kellermann* Frantzia Generalishoz érkezett hét ezer főből alio Fr. seregek a' *Tendai* és több tetökre menni parantsoltattak. *Nizzaban* sok készületek vitettek a' *Nertzia* folyó vizén építetendö hidnak készítésére, a' mellyen tudnillik a' Spanyol Országból Olasz Országba marsirozó Fr. armádia által m. h. Az Alpesi armádiához igen sok eleséges és munitiószekerek mentek.

Ajaccióban Korsikának szép városában eskiötö helyében egy tengeri fegyveres tárt, 's különkülönbféle magazinumokat építenek, és sok épületre való fákat vágatnak az Anglusok.

S v é c i a.

Stokholmból Augst. 21-dikén. Az ide való újságban következendö dolgok hirdettek ki mái napon a' fő kormány szék parantsolattyára 1.) *B. Armfeld* (kinek históriáját az 1793 dik esztendőnek történeteiböl tudhattyuk) confiskált örökségeit vizsgálta adta a' király a' ö feleségének, a' Fraskati mulató helyen kívül, melly az *Ulrichstali* királyi palotához tartozik, és el sem is lehet attól választani. 1.) *Ehrenström Albert Jánosnak* örökségeit ennek édes attyának *Ehrenström Obrist* Lajtinántnak, és *Waksholmi* komendánsnak ajándékozta. 3.) Hasonlóképen *Amtnoff* Majornak adta a' fiától el vétetett jószágokat is. Ezek azok a' kik a' Svéciai Regensnek élete után ólakodtanak.

Még semmi officiális jelentés nintsen a' *Marokkai* Császár által Svétziának izentetett háborúról, nem is fog sokáig tartani, minekutánna az esztendőnként adatni szokott ajándék néki meg vitetett volna.

D á n i a.

Koppenhágából Aug. 25-dikén. Tegnap három millió tallér banko-tzédula égettetett meg az ide való exertzirozó piatzon, mellyek közül 750 ezer tallérni egézfzen ki vétetett a' folyamatból, két millió, és 250 ezer tallérni pedig ismét újjobban készitetett; illyenképen 4 esztendő alatt három millio tallér papiros pénz tétetett ki Dániában a' folyamatból.

A' *Holsteini* hertzogségnek határain lévő *Rendsburgi* vég vár jobb védelmező állapotba tétetik, és két vízi tsatorna ásatott melléje, hogy, ha a' szükség kívánná, az egézfz környéket viz alá leheszen venni. A' *Koppenhágai* Admirális azt a' tudósítást vette a' Német tengerben lévő eggyesült Dániai, és Svéciai flottáról, hogy annak semmi ártalmára nem vóltak az ottan uralkodott kegyetlen tengeri szelek. Ismét 18 le árestáltatott *Dániai* hajót botsátatott szabadon az Angliai Admirális.

A' *Bengáleből*, Asiának *Ganges* folyó vizek körül fekvő, és a' természetnek különbkülönbféle javaival bővölkedő Országából vizsza tért *Koppenhágai* hajó *Anholt* mellett el süllyett Aug. 20-dikán, a' mellyen vólt portékáknak az árra 700 ezer tallérra betsültetett. Az azon vólt hajós legényeknek nagyobb részét meg mentette egy Anglus hajó a' vezedelemtől.

Elegyes Történetek.

Az *Osnabrüki* püspökségből ki küldetett *Hollandus* katonaságot *Diepholtzban* kvártélyoztatta bé *Walwoden* Hannoveránus Generális. A' Prusiai király is vizsza kívánnya Westfáliai tartományait a' Frantziáktól. — A' *Frankóniai* kerületből 5 regement Frantzia emigránsok mennek a' folyó hólnapnak közepén a' *Conde* hertzeg ármádiájához. — A' *Neuvidi* nevezetes újság író oda

hagyta a' maga hajlékát, félvén az *Urdingen* mel-
 lett *Rénuson* által jönni szándékozó Frantziáknak
 kegyetlenségétől. — Aug. 22-ikén egy 12 ezerfő-
 ből álló corpus jutott *Freyburgba* Gróf *Sztáray*
 Generál Lajtinántnak vezérlése alatt. Ugyan azon
 nap érkezett oda Gróf *Wurmser* Feldmarsál is,
 a' ki a' következett napon bé menvén a' teátrum-
 ba, nagy trombita és dob harsogás, és kéz tsat-
 togtatás által fogadtatott el a' jelenvalóktól. Ezen
 nagy vezérnek kormányára bízott Austriai ár-
 mádia 75 ezerből állónak lenni modatik, és hat
 óráni járó földre fekszik *Rastádtól* fogva *Basi-
 ledig*. — Aug. 27-dikén azt a' parantsolatot adta
 ki ez az öfz Vezér, hogy minden vitéz készen tar-
 tsa magát. — Tsak azok a' Spanyól hajók tar-
 tóztattak le az Angliai kikötő helyekben, a' mely-
 lyek eleséggel's hadi munitziókkal vóltanak meg-
 terheltetve, ne hogy a' Frantziák vegyék azoknak
 hasznát. A' Pussiai király egy 40 személyre való
 fain porcellán asztali készületet küldött *Barthe-
 lemy* úrnak *Báselbe*, *Bacher* úrnak és a' két titok-
 noknak pedig gazdag arany pixiseket, melyeknek
 kerületei nagy brilliánt kövekkel vagynak ki ra-
 katva. A' *B. Hardenbergnek* *Párisi Convent* által
 küldetett ajándék két fain porcellán edényből a'
 hozzá való tálakkal, és 50 különbkülönbféle for-
 májú, és festékü tányérokkal, 14 só tartóból, 6
 hivesítő edényből; 10 tsemegének való edény-
 ből's több efféle porcellán készületekből áll. —
Lehárdi nemzeti képviselő azt projectálta a' Con-
 ventnek, hogy a' *Sz. Domonkos* szigetének neve
 változtassék meg. — Olly véggel akarják a' Brit-
 tusok ezen tágas és gazdag szigetet a' Frantziák-
 tól el venni, hogy ha valamiképen respublikának
 maradna Fr. Ország, tehát ottan, mind a' Fr.
 hertzegek, mind az emigránsok le telepedhesse-
 nek. — *Gr. Yriarte* megy Spanyól Országhól kö-
 vetségbe a' Frantzia respublikához. A' *Hannoveral*
 Választó Fejedelemségben kemény parantsolat
 ment ki az étellel kereskedő, és azt nagyon dra-
 gító uzorások ellen.

J e l e n t é s.

A' jövő 1796-ik esztendőre való Magyar zseb-Almanak *Pesten Trattner Altyás Kir. privilegiált Tipografus* úr betűivel és költségével már elkészült az ahoz ragasztatott kuprumokkal együtt, mellyek közt a' *Scythiából* ki jött régi Magyarok kapitányainak úgymint: *Arpádnak, Zaboltsnak, Gyulának, Kundnak, Leclnek, Verbulknak, Geysának* 's a' t. képeik is vagynak. Ezek mellé ragasztatott a' *Scythiából* ki jött Magyaroknak rövid históriája is, kis 12-ed rétbén. Mind ölzve 4 árkusból, és 16 kuprumokból álló. Egy nyomtatványnak az árja 40 krajtzár.

* * *

O *Budán, Titt. Kiss István* könyvkötő úr is készített a' jövő 1796-dik esztendőre egy az elsőb-
nél kisebb egy újni szélességű és hosszúságú zseb-
be való kis kalendáriumotskát illetén tzm
alatt: *Magyar Országi kis kalendárium az 1796-
dik szökő esztendőre, melly 366 napokból álló. A'
Magyar nemzetnek Közjávára ki adatott, O Budán.
Táldtatik Kis István könyvkötőnél.* — Ennek az
árrát a' kötése határozza meg. A' leg óltóbb
kötésű szépen meg aranyozva fél tokban 10 kr.
Mind ezt, mind az elsőb-
bet ajánljuk, érdemek sze-
rént, a' Magyar nemzetnek kegyelmességébe.